گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۴۳۳۹
چهارشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۵ ۱۸:۵۳

هشدار دکتر زهره الهیان به شورای امنیت: استمرار بن‌بست وتو، سازمان ملل را به نهادی ناکارآمد تبدیل می‌کند

زهره الهیان دبیر کل جمعیت اعتلای نهادی های مردمی انقلاب اسلامی نوشت: ضرورت دارد تا از مدل ناکارآمد «دولت‌محور» به سوی «حکمرانی شبکه‌ای و ملت‌محور» حرکت کنیم؛ رویکردی که در ادبیات دیپلماتیک روز از آن به عنوان «چندجانبه‌گرایی شبکه‌ای» (Networked Multilateralism) یاد می‌شود. باید فضایی نهادینه فراهم گردد تا صدای جوامع مدنی و ملت‌ها در تصمیم‌گیری‌های جهانی شنیده شود.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی اعتلای نهادهای مردمی، زهره الهیان دبیر کل جمعیت اعتلای نهادی های مردمی انقلاب اسلامی در نامه‌ای به شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور محترم جمهوری خلق چین و رئیس دوره‌ای شورای امنیت سازمان ملل متحد نوشت:

سازمان ملل از مدل ناکارآمد دولت محور به سوی حمکرانی ملت محور حرکت کند.

متن نامه به شرح زیر است:

عالیجناب شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور محترم جمهوری خلق چین و رئیس دوره‌ای شورای امنیت سازمان ملل متحد؛

با احترام،

این مرقومه به عنوان یک «نامه سرگشاده» از سوی افکار عمومی و ملت‌های آزاده جهان، همزمان با آغاز ریاست دوره‌ای کشور شما بر شورای امنیت نگاشته و در عرصه رسانه‌های بین‌المللی منتشر می‌شود. با توجه به تأکید و اولویت اعلام‌شده از سوی شما مبنی بر «احیای اقتدار منشور سازمان ملل» و «تقویت نقش سازمان ملل»، بر خود لازم دیدیم تا صدای ملت‌ها را بی‌واسطه به گوش آن شورا برسانیم.

عالیجناب؛

اقتدار منشور ملل متحد با صدور قطعنامه‌های بی‌اثر یا حفظ وضعیت موجود و تأمین منافع قدرت‌های بزرگ احیا نمی‌شود. امروز شاهد آن هستیم که دیباچه منشور که با عبارت شکوهمند «ما مردم ملل متحد…» آغاز می‌شود، کاملاً به حاشیه رانده شده و جای خود را به یک «الیگارشی وتومحور» و «سندیکای دولت‌های انحصارطلب» داده است.

جالب آنکه از منظر حقوقی، کلمه «وتو» حتی یک بار هم در متن منشور نیامده و این رویه ناعادلانه، تنها یک بدعت سیاسی تحمیلی و ناقض اصل «تساوی حاکمیت کلیه اعضاء» است.

این تصلب ساختاری و «داروینیسم نهادی»، نقش سازمان ملل را به گونه‌ای تقلیل داده که در بحران‌های دردناکی نظیر غزه، لبنان، سوریه، ایران و سایر نقاط جهان، جان انسان‌ها بی‌رحمانه قربانی منافع ژئوپلیتیک و بن‌بست حق وتو می‌شود.

اگر اراده‌ای حقیقی برای احیای اقتدار منشور وجود دارد، این اقتدار باید بر اساس دو محور بنیادین زیر بازسازی شود:

نخست؛ تفسیر اقتدار به نفع «صیانت از مقام انسان»

صیانت بی‌قید و شرط از جان انسان‌های بی‌گناه و حقوق اساسی بشر باید به عنوان خط قرمز غیرقابل مذاکره در برابر هرگونه وتوی سیاسی به رسمیت شناخته شود. هر کشوری باید در امور جهانی برای اراده ملت‌ها و حقوق بشر، وزن‌دهی واقعی و عملی قائل باشد.

دوم؛ بازگشت به اراده ملت‌ها (معماری نوین حکمرانی جهانی)

ضرورت دارد تا از مدل ناکارآمد «دولت‌محور» به سوی «حکمرانی شبکه‌ای و ملت‌محور» حرکت کنیم؛ رویکردی که در ادبیات دیپلماتیک روز از آن به عنوان «چندجانبه‌گرایی شبکه‌ای» (Networked Multilateralism) یاد می‌شود. باید فضایی نهادینه فراهم گردد تا صدای جوامع مدنی و ملت‌ها در تصمیم‌گیری‌های جهانی شنیده شود.

این رویکرد ملت‌محور و شبکه‌ای، نه تنها یک ضرورت تاریخی است، بلکه دقیقاً با چشم‌انداز کلان دولت شما در سازمان ملل برای تحقق «جامعه‌ای با آینده مشترک برای بشریت» (()) همخوانی کامل دارد؛ هدفی که هرگز با استمرار انحصار قدرت‌های وتودار محقق نخواهد شد و نیازمند مشارکت واقعی ملت‌هاست.

همان‌گونه که در حکمت متعالی و در کلام امیرالمؤمنین، امام علی (ع)، تجلی یافته است: «انسان‌ها یا در دین با تو برادرند، یا در آفرینش با تو برابرند».

این اصل بنیادین برابری، همان روح گمشده و فراموش‌شده منشور ملل متحد است.

هشدار می‌دهیم؛ در صورت عدم اصلاح این روند، افکار عمومی جهان ابتدا مکانیزم «حق وتو» را طرد کرده، سپس نقش کلان سازمان ملل را فاقد کارآمدی دانسته و آن را صرفاً یک سندیکای ناکارآمد ابرقدرت‌ها خواهد شناخت. استمرار این تصلب، در نهایت ملت‌های جهان را به سوی عبور از ساختار فعلی و تأسیس سازمانی ذاتاً «ملت‌محور» سوق خواهد داد. در این مسیر، افکار عمومی آگاه است که بر اساس مواد ۱۰۸ و ۱۰۹ منشور ملل متحد، حق قانونی و ساختاری برای تشکیل کنفرانس تجدیدنظر و اصلاح اساسنامه فعلی برای ملت‌ها کاملاً محفوظ است.

ریاست دوره ای چین بر شورای امنیت در این برهه میتواند یک فرصت تاریخی باشد؛ که نشان دهد آیا سازمان ملل به دنبال تمدید بن‌بست قدرت‌هاست، یا آغازگر گذار از پیچ تاریخی برای بازگشت به «مردم ملل متحد» خواهد بود.

با تجدید احترام؛

امضا: افکار عمومی و ملت‌های آزاده جهان

زهره الهیان دبیر کل جمعیت اعتلای نهادی های مردمی انقلاب اسلامی